

La disfressada

Premià de Mar

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Premià de Mar

Coordenades:

Latitud: 41.49236
Longitud: 2.35813
UTM Est (X): 446421
UTM Nord (Y): 4593615

Classificació

Número de fitxa 08172 - 186
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Música i dansa
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Lúdic
Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Festa Major d'hivern](#)

Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dl., 31/05/2010 - 02:00

Descripció

A Premià de Mar s'havia ballat durant un curt període de temps, als anys 30 del segle XX , una versió del ball de l'Espolsada de Premià de Dalt, però se'n va perdre la tradició, i tot i que encara se n'ha pogut trobar el rastre del record i es coneix la melodia amb la qual era ballada, no es coneix la part coreogràfica. La partitura conservada és la de la part central del ball, el ball rodó o contradanses, anomenada a Premià de

Mar, la Disfressada, per la peculiaritat que els balladors ho feien disfressats de diferents personatges. Les altres parts del ball, entrada, espolsada i ball de sortida, són les mateixes melodies de Premià de Dalt, ja que es dedueix la proximitat i influència veïna i el fet de compartir músics, segurament, en aquella època. És per això que en aquesta reposició, s'ha optat per presentar el ball amb dues colles, tal com era costum en la majoria de pobles que es coneix i per idear la coreografia de 8 contradanses, 4 per a cada colla, seguint la mateixa tècnica que hom emprava en aquests tipus de balls a la segona meitat del segle XIX. El resultat és un ball de gitanes senzill però molt suggerent, que ens transporta cap el vuit-cents. Una de les colles, la dels gitanos, va uniformada, seguint la pauta de la majoria de fotografies que s'han documentat a la comarca i que és l'estètica dels vestits del Baix Montseny (Ball de Gitanes de St. Esteve, Llinars, St. Celoni, etc) . Les coreografies parteixen bàsicament d'un ball rodó, reflectint la igualtat dels components de la colla. L'altre grup, s'anomenen els disfressats, els pròpiament de Premià de Mar. S'ha optat per representar diversos oficis o estaments de la població: el pescador, el pagès, el batlle... Les coreografies tenen en compte sempre el rang social de cadascú, i en conseqüència, hi ha algú que va al davant. El ball consta de 3 parts. La primera (l'entrada) i la segona (les contradanses) les ballen cada colla per separat, i la tercera (la jota i la polca), per tancar el ball, ho fan les dues colles juntes. Pel què fa a l'acompanyament musical, actualment el grup de folk "La Coixinera" de Mataró n'ha fet uns arranjaments especials, respectant les melodies, però fugint del so de cobla amb el qual es ballava antigament.

Història

Antigament, en molts pobles del Maresme i el Vallès, per Carnaval es ballaven els Balls de Gitanes. Uns balls populars on hi participava tothom que volia, de forma amateur i que es ballaven, el diumenge de Carnaval a la plaça del poble. Cada poble tenia, en el seu ball, unes característiques que el fan diferent de la resta. Seguint amb l'esperit de recuperació de tradicions que té la Festa Major d'Hivern de Premià de Mar, l'entitat De Bòlit! Ha fet la reposició d'un antic ball de Carnaval, ballat durant un temps a Premià de Mar i perdut des de fa moltes dècades. Ara, de nou, torna a formar part de la festa, i pretén quedar instaurat per als anys propers.

Bibliografia

BOTEY, Eloi i MASSA, Pompili (2007). El ball de la disfressada de Premià de Mar. Treball inèdit.

